

Fritid og pension er stadig hovedtemaer i overenskomstforhandlingerne

Alt ånder fred og ro under de igangværende danske overenskomstforhandlinger på LO/DA området. Det er fortsat mere fritid og regulering af pensionen som er hovedtemaer. Ønsket fra lønmodtagerne om en sjette ferieuge synes ikke at skræmme arbejdsgiverne, som på sin side ikke har meldt ud med specifikke krav, men snarere forventninger om en længere overenskomstperiode og større fleksibilitet i fordelingen af arbejdstiden i virksomhederne. Industrien har endnu engang indtaget førerrollen. Med de langstrakte forhandlinger i 1998 frisk i erindringen har industrien sat den 10. februar som deadline for indgåelse af en aftale.

Alt ånder tilsyneladende fred og ro under de igangværende danske overenskomstforhandlinger. Det er fortsat mere fritid og regulering af pensionen som er hovedtemaer. Lønstigning er der ingen der taler om - endnu. For bortset fra organisationerne på normallønsområdet, herunder Transport, som ikke har decentrale lønforhandlinger, så skal alle andre senere ud i en runde af decentrale lønforhandlinger. Selv om de centrale forhandlinger giver et fingerpeg om lønnens samlede rolle i overenskomsterne, så er der ingen garantier. En undersøgelse fra Danmarks Statistik offentliggjort den 11 januar viser de laveste ledighedstal i 24 år, nemlig en procent på kun 4,8. På samme tid viser nye tal fra DAs Lønstatistik, at lønudviklingen er faldende og i tredje kvartal 1999 nåede ned på 3.9%. LO's formand Hans Jensen fastslog samme dag, at de lave ledighedstal ikke ville blive brugt i de nuværende forhandlinger til at presse lønnen. "Det er ikke sådan, at appetiten stiger under måltidet", siger Hans Jensen, og understreger, at det gennem et halvt år har været aftalt, at fritid og pension er kravene til dette års overenskomstfornyelser. Men trods formandens formaninger kan det slet ikke udelukkes, at de seneste tal kan friste til nogle lidt mere dristige udspil fra lønmodtagerne ved de kommende lokale forhandlinger. F.eks. er ledigheden blandt elektrikere kun 1,8% uden at det indtil nu har medført lønfest.

Arbejdsgiverne har ikke stillet konkrete krav, men det synes givet, at den sjette ferieuge eller rettere fem ekstra feriefridage vil udløse en længere overenskomstperiode til gavn for roen på arbejdsmarkedet. Ønsket om fleksibilitet på virksomhederne er også et emne arbejdsgiverne vil lægge vægt på ved fornyelserne. LO-familien viser ikke tegn på at modsætte sig længere overenskomstperioder, snarere tværtimod. Kun SiD på transportområdet vil beholde en to-årig overenskomst med mindre de kan få en lønreguleringsordning, hvilket arbejdsgiverne hidtil har vendt sig mod. Området er et normallønsområde uden decentrale lønforhandlinger. En længere overenskomstperiode kunne betyde en udhulning af lønnen. Normallønsområdet dækker kun ca. 15% af det samlede overenskomstområde under DA.

Selv om der igen i dette års overenskomstforhandlinger blev meldt ud om hurtige overenskomster på forskellige områder er det atter industrien som tager førerrollen. Det skyldes mest det særlige musketér-fællesskab på DA-området, hvor hensynet til eksporterhvervene vejer tungest. HKs ambitioner om en overenskomst for de butiksansatte før jul er således kvalt. Det ser snarere ud som om Handel og Service-området er røget tilbage i feltet med tunge forhandlinger på butiksområdet i forbindelse med den forventede kommende ændring af lukkeloven som vil give mulighed for søndagsåbning. Eftersom HK/Handels medlemmer endnu ikke har fået del i feriefridagene fra 1998 på grund af den tre-årige overenskomst indgået 1997 har formanden Jørgen Hoppe fået en del at skulle nå vedr. såvel ferie, løn som pension inden den 10. februar, som er den deadline industrien har sat for sig selv. Parterne på handelsområdet mener dog stadig, at de vil have en aftale klar på samme dag som industrien.

Alle forhandlinger er på nuværende tidspunkt i fuld gang. Organisationernes topforhandlere inden for de store sektorer Industri, Bygge- og Anlæg, Handel og Service samt Transport forhandler overenskomster på hele LO/DA området for mere end 600.000 ansatte (heraf 200.000 i industrien). I alt er der flere hundrede overenskomster som skal fornyes i år. Mange af dem er såkaldt tiltrædelses-overenskomster. Det betyder, at man på de mindre områder, som ikke har egne overenskomster, tiltræder aftalerne der træffes på hovedområderne.